

na czym polega

fbserwis

KOMPOSTOWANIE odpadów?

Odpady biodegradowalne (BIO), czyli m.in. odpadki warzywne i owocowe, gałęzie roślin, liście czy trawa, to jeden z rodzajów odpadów produkowanych w gospodarstwach domowych. Ulegają one naturalnemu procesowi rozkładu (**biodegradacji**), dzięki czemu można z nich zrobić wartościowy i bardzo przydatny kompost.

Prowadząc segregację odpadów w gospodarstwie domowym należy wrzucać je do **brązowego pojemnika na odpady** lub – jeśli mamy taką możliwość – zorganizować przydomowy **kompostownik**, dzięki któremu będziemy mogli zamienić je w **kompost** i ponownie wykorzystać.

CO TO JEST KOMPOST?

Kompost to naturalny nawóz, wytwarzany z odpadów biodegradowalnych (np. resztek jedzenia pochodzenia roślinnego, liści). Dobrze rozłożony przypomina ciemnobrązową, przyjemnie pachnącą ziemię. Substancje organiczne zawarte w odpadach biodegradowalnych rozkładają się dzięki procesom mikrobiologicznym, do których przyczyniają się przede wszystkim **bakterie, grzyby pleśniowe i dżdżownice**.

JAKIE SĄ ZALETY KOMPOSTOWANIA?

Selektywne zbieranie odpadów biodegradowalnych sprawia, że nie trafiają one na składowisko odpadów i mogą zostać ponownie wykorzystane z pożytkiem dla środowiska naturalnego. Kompost wzbogaca glebę w **próchnicę i związki organiczne**. Sprawia, że ziemia jest żyzna, pulchna i odpowiednio napowietrzona, dzięki czemu przyczynia się do zwiększenia plonów, jest przyjazny dla młodych roślin i dostarcza im składniki odżywcze.

Oprócz korzyści w wymiarze ekologicznym, prowadzenie przydomowego kompostownika może również przynieść wymierne korzyści finansowe – samodzielnie zrobiony kompost jest najtańszym nawozem do użyźniania przydomowych ogródków, rabat i ziemi do kwiatów doniczkowych, a **zagospodarowanie na własną rękę odpadów biodegradowalnych** pozwala obniżyć koszty odbierania odpadów.

DO CZEGO MOŻNA WYKORZYSTAĆ KOMPOST?

Kompost stosuje się do nawożenia roślin ogrodowych, drzew i krzewów owocowych, roślin ozdobnych i warzyw, a także do ściółkowania gleby pod roślinami. Do kwiatów rabatowych i doniczkowych oraz do upraw warzyw kompost może być używany, jako składnik podłoża.

Przed rozpoczęciem pracy nad kompostem warto zaopatrzyć się w narzędzia.

Czy wiesz, że dżdżownice, które przyczyniają się do tworzenia kompostu mogą żyć nawet 15 lat?

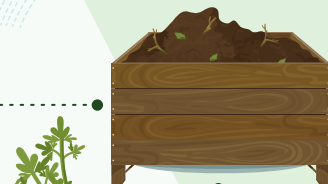

Wbrew powszechnym skojarzeniom zapach kompostu nie ma nic wspólnego ze zgnilizną. Gotowy kompost pachnie jak ziemia ogrodowa.

Wyróżniamy 3 rodzaje kompostowników:

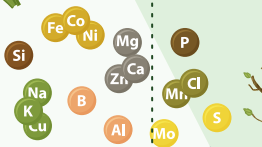
- otwarte,
- zamknięte,
- rotacyjne.

W pierwszej fazie gram kompostu zawiera kilkaset milionów bakterii i kilka milionów komórek grzybów. Prawdziwy mikrokosmos!

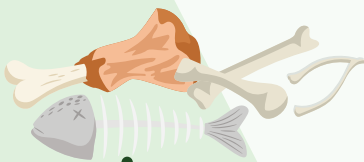
Czy wiesz, że temperatura w kompostowniku może osiągać nawet 80°C?

CZEGO UŻYĆ DO ZROBIENIA KOMPOSTU?

MOŻEMY UŻYĆ

- produktów kartonowych np. opakowań po jajkach (rozdrobnionych)
- skrawków papieru (papierowych ręczników, papieru toaletowego)
- siana
- wiórów i ściółki dla domowych gryzoni
- gałęzi i patyków krzewów i drzew
- skorupki jaj
- suchych liści
- naturalnych włókien ze 100% bawełny lub wełny
- surowych obierek z kuchni
- zużytych liści i torebek po herbacie
- fusów i filtrów po kawie
- chwastów (bez nasion)
- skoszonej trawy
- odchodów zwierząt roślinożernych (np. królika)

DLACZEGO NIE?

Przyciągają szczury i inne gryzonie.

NIE POWINNIŚMY UŻYWAĆ

- roślin zaatakowanych przez choroby (szczególnie grzybicze)
- roślin rosnących w pobliżu ruchliwych dróg
- chwastów, na których pojawiły się nasiona
- zbyt dużej ilości resztek cytrusów
- surowych kawałków mięsa, kości, ryb
- popiołu węglowego
- kociego piasku i odchodów zwierząt mięso- i wszystkożernych (np. kota, psa)
- liści dębu, gruszy, olchy i orzecha włoskiego

DLACZEGO NIE?

Ich nadmiar może obniżyć aktywność mikroorganizmów w kompostowniku.

DLACZEGO NIE?

Rozkładają się o wiele wolniej niż inne odpady biodegradowalne. Jeśli chcemy je wykorzystać, zróbmy z nich osobny kompost.

OD CZEGO ZACZAĆ?

Zdecydowana większość odpadów BIO w naszych domach powstaje w kuchni, dlatego to właśnie w tym pomieszczeniu warto znaleźć wygodne miejsce na umieszczenie pojemnika na tego typu odpady.

W małych kuchniach dobrym pomysłem jest zawieszenie kosza na wewnętrznej stronie drzwiczek szafki kuchennej, np. pod zlewozmywakiem. Nie jest to trudne, gdyż część pojemników dostępnych na rynku posiada dołączony zestaw montażowy.

Kompostownik kuchenny
Joseph Joseph Compo, 4l

Wyróżniamy 3 rodzaje kompostowników. Otwarty – przypomina skrzynię bez dna. Jest to najprostsze i najtańsze rozwiązanie, które łatwo zbudować samemu wykorzystując na przykład drewniane deski. Jego zaletą jest łatwy dostęp do środka, wadą – wydłużony proces rozkładu odpadków organicznych. Zamknięty – oprócz ścian bocznych, posiada również wieko. Pokrywa zapewnia estetyczny wygląd oraz zwiększa temperaturę wewnątrz, co przyspiesza proces kompostowania. Tego typu kompostowniki są zazwyczaj wykonane z plastiku, który często pochodzi z recyklingu. Rotacyjny – najbardziej nowoczesny i stosunkowo rzadko spotykany. Konstrukcją przypomina betoniarkę i umożliwia systematyczne mieszanie kompostu, co sprawia, że jest on gotowy nawet 3 razy szybciej niż w przypadku kompostownika tradycyjnego.

Kompostownik ogrodowy
ECO-MASTER, 450 l

Jeśli nie chcemy, aby zbieraniu odpadów biodegradowalnych towarzyszył brzydki zapach, pojemnik powinien mieć otwory wentylacyjne, gdyż bez dostępu tlenu dochodzi do procesów, którym towarzyszy odór.

JAKI KOMPOSTOWNIK WYBRAĆ?

Z przydomowego kosza odpady trafiają do kompostownika. Na rynku dostępne są różne modele zbiorników kompostowych, które różnią się wielkością, materiałem, z którego są wykonane oraz dodatkowymi usprawnieniami. Zdecydowana większość z nich przeznaczona jest do użytku zewnętrznego – na podwórku lub w ogrodzie.

Istnieją również domowe kompostowniki, które działają w oparciu o technologię beztlenowego kompostowania, z wykorzystaniem specjalnie dobranych mikroorganizmów, które potrafią rozkładać odpady w procesie fermentacji. Ponieważ nie jest do tego potrzebny tlen, pojemniki te są szczelnie zamknięte i nie wydzielają żadnych zapachów. Te niewielkie urządzenia pozwalają pozbyć się niechcianych resztek organicznych, ale produkują stosunkowo niewielkie ilości kompostu.

JAK DBAĆ O KOMPOST?

Tradycyjne kompostowanie nie jest trudne, jednak aby uzyskać lepsze efekty w krótszym czasie, warto przestrzegać kilku zasad:

Ustaw kompostownik w odpowiednim miejscu.

Kompostownik stawiamy w zacienionym miejscu, bezpośrednio na glebie. Unikamy zagłębień terenu, gdzie po deszczu może zbierać się woda.

Układaj odpady warstwami.

Kompostowanie przebiega najlepiej, gdy zachowany jest odpowiedni stosunek węgla i azotu w odpadkach. Można go osiągnąć wkładając do kompostownika na przemian bogate w węgiel odpady „brązowe” (np. suche liście, trociny, słomę) i bogate w azot „zielone” (np. świeżo skoszoną trawę, resztki warzyw). „Brązowych” odpadów powinno być 2-3 razy więcej niż „zielonych”.

Regularnie mieszaj.

Kompost potrzebuje powietrza. Ważne jest, aby regularnie mieszać/prze-rzucać składniki i nigdy ich nie ugniatać. Idealnie do tego celu nadają się widły.

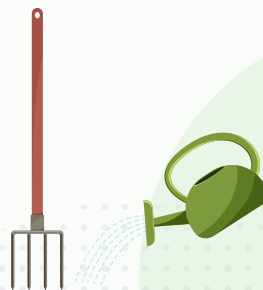
Regularnie podlewaj.

Pamiętaj, że w kompostowniku powinno być wilgotno (ale nie mokro) – podlewaj go regularnie, zwłaszcza w okresie suszy. Jeśli zdarzy się, że będzie w nim za dużo wody, możesz dodać więcej odpadów brązowych i wymieszać całość.

W ten prosty sposób już po 5-6 miesiącach uzyskamy gotowy do wykorzystania kompost. Dojrzały kompost poznajemy po ciemnobrunatnej barwie, jednolitej strukturze oraz zapachu świeżej ziemi.

Pojemniki do domowego kompostowania odpadów Organko, 16 l

KOMPOSTOWANIE

dla najmłodszych

Znajdź w wykreślanie wszystkie odpady, których można użyć do zrobienia kompostu – jest ich 7.

C	Ę	T	R	U	Ż	S
T	R	A	W	A	M	K
B	L	F	U	S	Y	O
O	E	G	Ą	J	E	R
S	I	A	N	O	B	U
Ą	Y	Ł	F	W	A	P
O	N	Ę	L	I	S	K
Ł	D	Z	E	Ó	W	I
O	B	I	E	R	K	I
C	H	E	Ż	Y	Ć	A

Dokończ zdania:

Kompost to wytwarzany z odpadów biodegradowalnych _____ nawóz.

Wyróżnia się 3 rodzaje kompostowników:

_____, _____, _____.

Dzięki kompostowi do gleby dostarczane są _____ organiczne i _____.

Kompostu możemy używać do _____ roślin ogrodowych, drzew, _____ owocowych, _____ ozdobnych i warzyw.

Gotowy kompost pachnie jak _____ ogrodu.

KOMPOSTOWANIE

dla najmłodszych

Zaznacz, czego lepiej nie wrzucać do kompostownika.

Pomóż dżdżownicom
dotrzeć do
kompostownika!

